

Opetuslautakunta
Opetuslautakunta

§ 88
§ 107

25.08.2020
06.10.2020

Talousarvio 2021, opetuslautakunta

1489/02.02.00.01/2020

Opetuslautakunta 25.08.2020 § 88

Valmistelija: sivistyspalveluiden johtaja Pia Setälä, pia.setala(a)salo.fi, p. 02 778 4001, varhaiskasvatusjohtaja Anna Karlsson, anna.karlsson(a)salo.fi, p. 02 778 7850, perusopetusjohtaja Inkeri Lahti, inkeri.lahti(a)salo.fi, p. 02 778 4688, taloussuunnittelija, Maria Kulmala, maria.kulmala(a)salo.fi, p. 02 778 4017.

Kaupunginhallitus hyväksyi 18.5.2020 kokouksessaan § 203 Talousarvion laadintaohjeet vuodelle 2021. Talouden raamia vuodelle 2021 ei ollut tarkoituksenmukaista arvioida keväällä valinneen poikkeustilanteen johdosta. Talouden raami vuodelle 2021 tullaan päättämään kaupunginhallituksen syyskuun kokouksessa.

Vuoden 2021 talousarvio ja vuosien 2021 – 2023 taloussuunnitelman strategiset linjaukset perustuvat valtuuston 16.4.2018 § 48 hyväksymään strategiaan ja siitä luotuihin valtuuston tuloskortteihin. Palvelukohtaiset tuloskortit käsitellään talousarvioprosessiin yhteydessä samoin kuin palvelualueiden keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit.

Kuntalain 110 § mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Jos alijäämää ei kateta määrääjässä, voidaan käynnistää arviointimenettely. Vuoden 2019 tilinpäätöksen mukaan Salon kaupungin taseessa olevat kertyneet alijäämät ovat 3,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 talousarvion valmistelun yhteydessä tulee tarkastella tavoitteellista ja realistista suunnitelmaa talouden tasapainottamiseksi vuosille 2021 - 2024.

Vuoden 2021 talousarvion valmistelussa tulee ottaa huomioon seuraavat asiat:

- Talouden pitäminen tasapainossa tulevina vuosina edellyttää palvelutuotantoon rakenteellisia uudistuksia jatkuvan parantamisen hengessä ja toiminnan tehostamista joka päivä paremmaksi.
- Talouden tervehtyttämistoimenpiteitä tulee jatkaa määrätietoisesti, jotta talous pysyy vuositasolla tasapainossa tulevina vuosina ja taseen tilikauden alijäämä saadaan positiiviseksi ja talous tasapainoon.
- Talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa on otettava huomioon poikkeustilanteen taloudelliset vaikutukset sekä muut toiminnalliset ja lakisäätöiset muutokset.
- Investointien omarahoitus on mahdollisimman korkea. Uutta velkaa

otetaan vain, jos maksuvalmius sitä edellyttää.

Tavoitteena on pitää kaupungin talous tasapainossa koko suunnitelmakauden. Talousarvio suunnitelmavuosille 2021-2023 tulee laatia siten, että talous on tasapainossa. Huomioon tulee ottaa, että vuosi 2018 päättyi alijäämäiseksi 14,8 miljoonaa euroa ja tilinpäätös 2019 päättyi alijäämäiseksi 17,5 miljoonaa euroa.

Vuoden 2021 talousarvio on nettositova lautakuntatasolla eli lautakuntien toimintakate ja henkilöstökulut ovat valtuuston nähden sitovia. Tässä vaiheessa talousarvion laadintaa on palkan korotukset otettu huomioon noin 3 % suuruisena vuodelle 2021.

Kaupunginhallitus on pyytänyt lautakunnilta talousarviovalmistelun pohjaksi näkemystä niistä toimenpiteistä, joilla lautakunta pystyy leikkaamaan toimintamenoja 2 % vuoden 2020 talousarvion tasosta. Kaupunginhallitus käsittelee toimenpiteiden vaikutuksia talouden raamin käsittelyn yhteydessä syyskuussa.

Lautakuntien tulee jättää talousarvioesitykset kaupunginhallitukselle 8.10.2020 mennessä. Opetuslautakunnan talousarvion valmistelu vuodelle 2021 on aloitettu ja vuoden 2021 talousarvion laadintatilanne esitellään kokouksessa. Opetuslautakunnan talousarvioehdotus valmistellaan päätöskäsittelyyn 6.10.2020 pidettävään kokoukseen.

Sivistyspalveluiden johtaja:

Opetuslautakunta merkitsee talousarvion laatimistilanteen tiedokseen ja antaa ohjeet lopullisen talousarvioesityksen valmisteluun.

Päätös:

Merkittiin, että taloussuunnittelija Maria Kulmala oli kokouksen alussa paikalla toimiakseen asiantuntijana asiakohtaan liittyvissä kysymyksissä

Opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Maria Kulmala poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 19.11.

Opetuslautakunta 06.10.2020 § 107

Valmistelija: sivistyspalveluiden johtaja Pia Setälä, pia.setala(a)salo.fi, p. 02 778 4001, varhaiskasvatusjohtaja Anna Karlsson, anna.karlsson(a)salo.fi, p. 02 778 7850, perusopetusjohtaja Inkeri Lahti, inkeri.lahti(a)salo.fi, p. 02 778 4688, taloussuunnittelija, Maria Kulmala, maria.kulmala(a)salo.fi, p. 02 778 4017.

Talousarvion raami vuodelle 2021 käsiteltiin kaupunginhallituksen kokouksessa 14.9.2020 § 350. Talousarvion 2021 raamin valmistelun lähtökohdaksi on ollut kaupunginhallituksen päättämä talousarvion laadintaohjeen mukainen 2 %:n vähennys vuoden 2020 talousarvion

tasoon. Vähennys on tehty ulkoisista menoista. Henkilöstökustannukset on korotettu 2,5 prosentilla, joka on arvio keskitetyn palkkaratkaisun mukaisesta palkkakustannusten noususta.

Talousarvion 2021 valmistelun ja raamin haasteena on koronaviruksen aiheuttamasta poikkeustilanteesta johtuva epävarmuus. Poikkeustilanteen kustannukset on tällä hetkellä arvioitu kertyvän etenkin vuodelle 2021. Laadittuun raamiin ei siten ole mahdollista päästä ilman toiminnallisia ja rakenteellisia muutoksia. Salon kaupungin taloudellinen tilanne on haasteellinen ja taseen kertynyt alijäämä on -3,4 miljoonaa euroa. Salon kaupungin tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan.

Laaditun talousarvioraamin perusteella Salon kaupungin tilikauden ylijäämä on vuodelle 2021 noin 24,6 miljoonaa euroa. Raami sisältää kaupunginvaltuuston 15.6.2020 § 63 päättämän Liikelaitos Salon Veden yhtiöittämisen siirron talousarviovuodelle 2021. Kun tästä yhtiöittämisestä saatava satunnainen tuotto vähennetään raamin tuloslaskelmasta, on kaupungin vuoden 2021 tilikauden alijäämä noin -5,3 miljoonaa euroa. Talousarvion raamin on tehty aiemmista vuosista poiketen ulkoisena raamina, jotta kaupungin menot voidaan esittää läpinäkyvämmiin. Myös sisäisten erien kohdentaminen voidaan tehdä tehokkaammin ja kustannusperusteisemmin.

Opetuslautakunnan talousarvio vuodelle 2021 on laadittu nykytilanteen, raamin ja talousarvion 2020 pohjalta. Kaupunginhallituksen kokouksessa 18.5.2020 § 203 on oheismateriaalina käsitelty listaus talousarvion yhteydessä selvitettävistä asioista. Opetuslautakunnan osalta listalla on mainittu tarkasteltaviksi asioiksi koulujen alkamis- ja päättymisaajat optimaaleiksi sekä tuntijaon ja -resurssin tarkasteleminen.

Koulujen alkamis- ja päättymisaikoihin on jatkuvasti kiinnitetty huomiota ja niitä on porrastettu ja sitä kautta saatu taloudellista tehokkuutta. Salon kaupunki on maantieteellisesti laaja kunta, ettei koulukuljetusten alkamis- ja päättymisaikojen sykronoiminen muiden kuljetusten kanssa toteudu täysin optimaalisesti, ilman että koulumatkojen lakisääteiset aikarajat ylittyisivät.

Asetuksen mukainen minimituntimäärä tuntijaon osalta on yhteensä 224 vvt. Salossa tuntijaossa on kolme tuntia yli valtakunnallisen vähimmäistuntimäärän eli yhteensä 227 vvt. Tunnit on kohdennettu 1.-3. luokkien äidinkielen ja matematiikan opetukseen. Tunnit ovat merkityksellisiä ja tärkeitä oppilaiden lukemisen ja peruslaskutaitojen valmiuksien kehittämisen ja vahvistamisen kannalta eikä talousarvioehdotuksessa ole tuntijaon osalta esitetty minimituntimäärän ylittävän osuuden leikkaamista.

Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu oppivelvollisuuden laajentamiseen sekä toisen asteen koulutuksen maksuttomuuteen. Lukiokoulutus ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto olisivat jatkossa maksuttomia sen kalenterivuoden loppuun asti, jona henkilö täyttää 20 vuotta. Maksuttomia olisivat opetuksessa tarvittavat oppimateriaalit sekä työvälineet. Lisäksi yli seitsemän kilometrin

koulumatkat olisivat maksuttomia. Oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuvien kustannusten arvioidaan olevan 495.000 euroa (oppimateriaalit sekä tietokoneet) vuonna 2021.

Varhaiskasvatusta koskevia hallitusohjelman mukaisia kehittämistoimia on suunnitteilla tulevien vuosien aikana, osa toteutunee jo vuoden 2021 aikana. Varhaiskasvatukseen soveltuvaa kolmiportaisen tuen mallia kehitetään kansallisella tasolla. Kyseessä on uusi rakenteellinen toimi varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon vahvistamiseksi. Myös varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin on suunniteilla huojennusta 1.8.2021 alkaen, edellyttäen lakimuutoksen hyväksynnän. Nollamaksuluokan tuloarajaa nostetaan, minkä lisäksi varhaiskasvatusmaksut alenevat porrastetusti. Merkittävä määrä perheitä nousee maksuttoman varhaiskasvatuksen piiriin. Tämä vaikuttaa asiakasmaksutuottoihin negatiivisesti eikä tätä ole huomioitu talousarvioehdotuksessa.

Opetuslautakunnan käyttötalouden talousarvioehdotus vuodelle 2021, toiminnan painopistealueet ja tavoitteet, sivistyspalvelujen tulokortti ja palvelualueiden toimintatietokortit, riskienhallintasuunnitelmat henkilöstösuunnitelma sekä investointisuunnitelma ovat esityslistan liitteenä.

Opetuslautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2021 on ulkoisten menojen osalta noin 67,4 miljoonaa euroa ja ulkoisten tulojen osalta noin 4,3 miljoonaa euroa. Lautakunnan ulkoinen toimintakate on noin 63,1 miljoonaa euroa ja on annetussa raamissa.

Sivistyspalveluiden johtaja:

Opetuslautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös:

Merkittiin, että taloussuunnittelija Maria Kulmala ja nuorisopalvelupäällikkö Johanna Paananen olivat kokouksen alussa paikalla toimiakseen asiantuntijana asiakohtaan liittyvissä kysymyksissä.

Opetuslautakunta käsitteli talousarvioehdotuksen ja hyväksyi seuraavat tekniset korjaukset tehtäväksi:

Henkilöstösuunnitelmaan määräaikaisten toimien ja työsuhteiden osalta: tekninen korjaus Uskela, Kavila kotikielen sivutoiminen tuntiopettaja (ortodoksi), poistetaan sana kotikielen.

Opetuslautakunta piti neuvottelutauon klo 17.57 – 18.05.

Janne Väistö ehdotti, että henkilöstösuunnitelmasta poistetaan harrastuskoordinaattorin määräaikainen tehtävä.
Sanna Lundström kannatti tehtyä ehdotusta.

Lisäksi Mika Paukkeri ehdotti, että talousarvion esittelytekstiosioon lisätään teksti: Harrastuskoordinaattorin tehtävät nähdään tarpeelliseksi, mutta tehtävät tulisi hoitaa olemassa olevalla henkilöstöllä.
Sanna Lundström kannatti tehtyä ehdotusta.

Esittelijän ehdotuksesta oli tehty kannatettu muutosehdotus, joten opetuslautakunta suoritti asiasta nimenhuutoäänestyksen.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat sivistyspalveluiden johtajan päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Janne Väistön ja Mika Paukkerin tekemää muutosehdotusta äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä sivistyspalveluiden johtajan päätösehdotus sai seitsemän (7) JAA-ääntä (Oksanen Markku, Niinistö Annu, Nummila Mika, Olkinuora Antti, Raitanen Toni, Haavisto Sabina, Jokinen Kirsi-Maria) ja Janne Väistön ja Mika Paukkerin ehdotus kuusi (6) EI-ääntä (Lundström Sanna, Paukkeri Mika, Forsman Milla, Leppähaara Marja, Savela-Kirjonen Annikka, Väistö Janne).

Opetuslautakunta päätti äänin 7-6 hyväksyä sivistyspalveluiden johtajan tekemän ehdotuksen.

Opetuslautakunta hyväksyi liitteenä olevan talousarvioehdotuksen vuodelle 2021 ja päätti lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.